

Заява про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки

Проект Комплексної програми охорони навколишнього природного середовища в Кіровоградській області на 2021 – 2025 роки

ЗАМОВНИК:

Департамент екології, природних ресурсів та паливно-енергетичного комплексу обласної державної адміністрації

ВИД ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Відповідно до пункту 3 частини першої статті 1 Закону України "Про стратегічну екологічну оцінку", документи державного планування - стратегії, плани, схеми, містобудівна документація, загальнодержавні програми, державні цільові програми та інші програми і програмні документи, включаючи зміни до них, які розробляються та/або підлягають затвердженню органом державної влади, органом місцевого самоврядування.

Департаментом екології, природних ресурсів та паливно-енергетичного комплексу Кіровоградської облдержадміністрації розроблено проєкт Комплексної програми охорони навколишнього природного середовища в Кіровоградській області на 2021-2025 роки (далі - Програма), що пропонується до затвердження рішенням Кіровоградської обласної ради.

Основною метою Програми є стабілізація й послідовне поліпшення екологічної ситуації в Кіровоградській області, створення належних умов для досягнення безпечного для здоров'я людини стану навколишнього природного середовища, шляхом інтеграції екологічної політики до соціально-економічного розвитку, збереження природних екосистем та впровадження екологічно збалансованої системи природокористування, підвищення стандартів якості природних об'єктів до європейського рівня.

Для області характерний низький рівень екологічної свідомості, правової культури та екологічного виховання, внаслідок чого спостерігається значне погіршення природних властивостей ландшафту області, деградація довкілля, надмірне забруднення атмосферного повітря, водних ресурсів, земель, накопичення у великому обсязі відходів.

Екологічна ситуація об'єднує в собі оцінку екологічного стану окремих компонентів довкілля: стану повітряного та водного середовищ, земельних і лісових ресурсів, рослинного й тваринного світу, заповідних територій, характер яких постійно змінюється. Від напряму цих змін залежить рівновага природних екосистем та збалансованість подальшого екологічного й соціально-економічного розвитку регіону.

Проект Програми розроблено з урахуванням основних законодавчих актів, що діють у сфері природоохоронного законодавства України:

- Закони України "Про місцеві державні адміністрації", "Про охорону навколишнього природного середовища", "Про відходи", "Про охорону атмосферного повітря", "Водний кодекс України" та інші.

- Стратегії розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки, Плану заходів на 2021-2023 роки із реалізації Стратегії розвитку Кіровоградської області на 2021-2017 роки, затверджених рішенням обласної ради від 12 березня 2020 року №743.

3. Якою мірою документ державного планування визначає умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (у тому числі щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів)

Відповідно до частини першої статті 3 Закону України "Про оцінку впливу на довкілля", здійснення оцінки впливу на довкілля є обов'язковим у процесі прийняття рішень про провадження планованої діяльності, визначеної частинами другою і третьою статті третьої. Така планована діяльність підлягає оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності.

Виконання завдань і заходів Програми здійснюється у відповідності до Переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.09.1996 №1147 (із змінами).

Досягнення екологічної безпеки в області планується забезпечувати за рахунок впровадження природоохоронних заходів із:

- Охорони атмосферного повітря.
- Охорона водних ресурсів.
- Поводження з промисловими та побутовими відходами.
- Охорона і раціональне використання природних рослинних ресурсів та тваринного світу.

- Заходи з розвитку заповідальної справи та формування регіональної екомережі.

- Впровадження системи моніторингу довкілля.
- Заходи з екологічної освіти, виховання та інформування населення.

З метою реалізації заходів розробляється низка проєктів, серед яких можуть бути проєкти, які відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» підлягатимуть оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності. Для таких проєктів має бути здійснена процедура оцінки впливу на довкілля.

4. Ймовірні наслідки:

- а) для довкілля:*

В ході здійснення СЕО мають бути оцінені ймовірні наслідки реалізації документа державного планування (Програми), зокрема, мають бути оцінені наслідки за основними напрямками:

- охорона і раціональне використання водних ресурсів;
- охорона атмосферного повітря;
- охорона і раціональне використання природних ресурсів;
- раціональне використання і зберігання відходів виробництва та побутових відходів;

у тому числі для здоров'я населення;

Фізичні, хімічні чи біологічні характеристики забруднюючих речовин створюють чи можуть створити значну небезпеку для навколишнього природного середовища та здоров'я людини та вимагають спеціальних методів і засобів їх зниження.

Забезпечення зниження навантаження на довкілля, зумовленого надмірним забруднення атмосферного повітря, водних ресурсів, земель, накопичення у великому обсязі відходів, планується шляхом впровадження природоохоронних заходів в рамках програм з охорони навколишнього природного середовища міст і районів області, екологічних програм або заходів підприємств тощо, впровадження природоохоронних заходів в рамках реалізації Програми.

б) для територій з природоохоронним статусом;

Під час здійснення СЕО, варто оцінити ймовірні наслідки від діяльності, що пропонується відповідно до Програми на:

території та об'єкти природно-заповідного фонду, їх охоронні зони, землі природно-заповідного фонду України, території та об'єкти, що мають особливу екологічну, наукову і естетичну цінність та об'єкти комплексної охорони.

в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;

Транскордонний вплив відсутній.

5. Виправдані альтернативи, які необхідно розглянути, у тому числі якщо документ державного планування не буде затверджено

Альтернатива 1: „Нульовий сценарій“ – тобто опис, прогнозування та оцінка ситуації у випадку не затвердження зазначеного документа державного планування.

У 2020 році закінчується термін дії Комплексної програми охорони навколишнього природного середовища в Кіровоградській області на 2016–2020 роки. Відсутність системного підходу, закріпленого в Програмі, до наявних екологічних питань загальмує їх вирішення.

Несхвалення документа державного планування унеможливить виконання природоохоронних заходів.

Найсприятливішим варіантом буде затвердження запропонованої Програми.

6. Дослідження, які необхідно провести, методи і критерії, що використовуватимуться під час стратегічної екологічної оцінки.

Всі методи прогнозування об'єднують у дві групи: логічні і формалізовані.

До логічних методів відносять методи індукції, дедукції, експертних оцінок, аналогії.

При відсутності про об'єкт прогнозування достовірних відомостей і, якщо об'єкт не підлягає математичному аналізу, використовують метод експертних оцінок, суть якого полягає у визначенні майбутнього на основі думок кваліфікованих спеціалістів-експертів.

Метод аналогій полягає в тому, що закономірності розвитку одного процесу з певними поправками можна перенести на інший процес, для якого потрібно зробити прогноз.

Формалізовані методи поділяють на статистичний, екстраполяції і моделювання.

Статистичний метод ґрунтується на кількісних показниках, які дають можливість зробити висновок про темпи розвитку процесу в майбутньому. Сутність його полягає в отриманні і спеціалізованому обробленні прогнозних оцінок об'єкта через опитування висококваліфікованих фахівців (експертів) у певній сфері науки, техніки, виробництва.

Метод екстраполяції полягає в перенесенні встановленого характеру розвитку певної території чи процесу в майбутнє. Цей метод ефективний при короткостроковому прогнозуванні стосовно об'єкта, який тривалий час розвивався рівномірно без значних відхилень. Ґрунтується він на вивченні кількісних і якісних параметрів досліджуваного об'єкта за попередні роки з подальшим логічним продовженням, окресленням тенденцій його розвитку у прогнозованому періоді.

Метод моделювання полягає у побудові моделей, які розглядають з урахуванням імовірної або бажаної зміни прогнозованого явища на певний період, користуючись прямими або опосередкованими даними про масштаби та напрями змін. При побудові прогнозних моделей необхідно виявити фактори, від яких суттєво залежить прогноз; з'ясувати їх співвідношення з прогнозованим явищем; розробити алгоритм і програми моделювання змін довкілля під дією певних факторів.

Для здійснення стратегічної екологічної оцінки будуть використовуватись вищевказані методи, зокрема буде здійснено:

- збір та аналіз інформації про поточний стан складових довкілля, включаючи значення ключових екологічних показників;
- проведення аналізу слабких та сильних сторін проекту Програми з точки зору екологічної ситуації;
- проведення консультацій з громадськістю щодо екологічних цілей;
- проведення оцінки впливу Програми на складові довкілля та на стан здоров'я й добробут населення;
- моніторинг фактичного впливу впровадження Програми на довкілля.

7. Заходи, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування.

Під час здійснення стратегічної екологічної оцінки передбачається розглядати заходи із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків на довкілля, визначені законодавством та нормативно-правовими актами.

Так, Закон України "Про охорону навколишнього природного середовища", визначає загальні вимоги в галузі охорони навколишнього середовища при розміщенні, проектуванні, будівництві, введенні в експлуатацію, експлуатації, консервації, споруд та інших об'єктів.

Законом встановлено, що використання природних ресурсів громадянами, підприємствами, установами та організаціями здійснюється з додержанням обов'язкових екологічних вимог:

а) раціонального і економного використання природних ресурсів на основі широкого застосування новітніх технологій;

б) здійснення заходів щодо запобігання псуванню, забрудненню, виснаженню природних ресурсів, негативному впливу на стан навколишнього природного середовища;

в) здійснення заходів щодо відтворення відновлюваних природних ресурсів;

г) застосування біологічних, хімічних та інших методів поліпшення якості природних ресурсів, які забезпечують охорону навколишнього природного середовища і безпеку здоров'я населення;

д) збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, що підлягають особливій охороні;

е) здійснення господарської та іншої діяльності без порушення екологічних прав інших осіб.

Заходи спрямовані на запобігання, відвернення, уникнення, зменшення, усунення значного негативного впливу на об'єкти тваринного світу Під час провадження планованої діяльності, у відповідності до вимог статей 9, 37, 39, 40 Закону України "Про тваринний світ":

- збереження умов існування видового і популяційного різноманіття тваринного світу в стані природної волі;

- недопустимість погіршення середовища існування, шляхів міграції та умов розмноження диких тварин;

- збереження цілісності природних угруповань диких тварин;

- запобігання загибелі тварин під час здійснення виробничих процесів;

- охорону середовища існування, умов розмноження і шляхів міграції тварин;

- недоторканість ділянок, що становлять особливу цінність для збереження тваринного світу;

- розроблення і здійснення заходів, які будуть забезпечувати збереження шляхів міграції тварин.

Заходи спрямовані на запобігання, відвернення, уникнення, зменшення, усунення значного негативного впливу на здоров'я населення При здійсненні планованої діяльності у відповідності до вимог статті 24 Закону України "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення" з метою відвернення і зменшення шкідливого впливу на здоров'я населення шуму, неіонізуючих випромінювань та інших фізичних факторів будуть розглядатися:

- відповідні організаційні, господарські, технічні, технологічні, архітектурно-будівельні та інші заходи щодо попередження утворення та зниження шуму до рівнів, установлених санітарними нормами;

- заходи радіаційної безпеки, відповідних санітарних правил, а також заходи встановлені нормами, іншими актами законодавства, що містять вимоги радіаційної безпеки.

Виконання природоохоронних заходів, передбачених Програмою, із дотриманням вимог діючого природоохоронного та санітарно епідеміологічного законодавства сприятиме покращенню стану навколишнього природного середовища області та мінімізує негативні наслідки

8. Пропозиції щодо структури та змісту звіту про стратегічну екологічну оцінку.

Зміст та структура звіту про стратегічну екологічну оцінку складатиметься згідно вимог статті 11 Закону України „Про стратегічну екологічну оцінку“

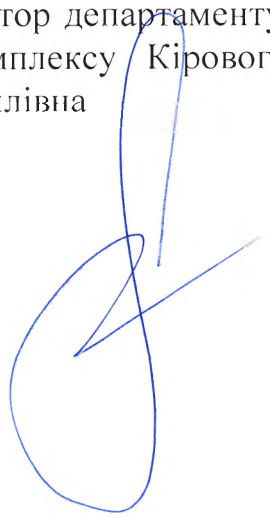
9. Орган, до якого подаються зауваження і пропозиції, та строки їх подання.

Зауваження і пропозиції до Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту Програми, надсилати до Департаменту екології, природних ресурсів та паливно-енергетичного комплексу Кіровоградської обласної державної адміністрації на адресу вул. В. Чміленка 84/37 м. Кропивницький, 25022, або в електронному вигляді на електронну адресу public@ekolog.kr-admin.gov.u

Строк подання зауважень і пропозицій – 15 (п'ятнадцять) днів з дня отримання Заяви про визначення SEO.

Відповідальна особа: Директор департаменту екології, природних ресурсів та паливно-енергетичного комплексу Кіровоградської обласної державної адміністрації Мацків Яніна Василівна

Директор департаменту

Яніна МАЦКІВ